

SAMOBORSKI LIST

Ljetovanični vjesnik.

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.

Pretpлата na cijelu godinu stoji K 4.—, na pò godine 2 K, na četvrt godine 1 K. 8 poštom ili s dostavom u kuću 48 fl. na godinu više. U Americu K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 flira.

Vlasnik i odgovorni urednik: M Kleščić.

Uprava nalazi se na Trgu Leopolda Salvatora br. 18.

Oglas prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcijskoj dijelu po 20 fl. u oglasnom 10 fl. Za oglas, koji se više puta uvrćaju, daje se znatan popust. Novci i rukopisi šalju se uredništvu „Samoborskog lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

God II.

U Samoboru, 1. svibnja 1905.

Br. 9.

Petnaestgodišnjica.

Za tri dana slavi naše vatrogasno društvo petnaestgodišnjicu svoga života. Petnaest godina nije doduše dug niz godina po općenom ljudskom shvaćanju, ali ako je to razdoblje, što ga proživljuje neko društvo, ispunjeno korisnim i zaslužnim radom za opće dobro, onda nema sumnje, da ovaki rad zaslužuje općenu pažnju i svestrano priznanje. Mi smo pak uvjereni, da su naši vatrogasci svoju zadaću vazda zdušno shvaćali i revno je izvršavali. Kroz ovo petnaest godina imala se naša požarnička četa boriti s mnogima i manjim i većim požarima i danju i noću, u samom mjestu i izvan njega; imala se boriti uz dosta neprikladna gasila — osobito prijašnjih godina — a našla se često u času uzbuda bez potprege kako za gasila, tako i za svoju momčad. Uza sve te neprilike, članovi su vatrogasnoga društva pokazali svagda toliko čvrste volje i shvaćanja za stvar, toliko stručne spreme i odlučnosti, da se može mirne duše da ustvrdi, e su naši požarnici potpuno dorasli teškoj službi, koju su svojevrijem naprtili na ledja. Osim kod vatre pomagali su oni i kod poplava, a njihova je požrtvornost u tom pogledu dovoljno poznata.

Ljudi, koji se bez plaće i nagrade žrtvuju za tuđe dobro, zaslužuju svakako priznanje. Ne bi dakle valjalo, da preko jubileja jednog domaćeg humanitarnoga društva prijedje naše domaće glasilo jednostavno na dnevni red, premda — moramo otvoreno izjaviti — teško nam je ovom prilikom uzimati pero u ruke, jer se bojimo, da nas se ne bi krivo shvatilo ili nam se htjela bilo s kojeg razloga imputovati pristranost. No mi, pišući ove rečke, imamo u prvom redu na umu naše domaće sinove, radnike i obrtnike, što po čitave dane žuljavim rukama skrbe za svoj hljeb i dok drugi odmaraju tijelo, oni iz čiste ljubavi prema Samoboru i njegovu gradjanstvu, nalaze vremena da se posvete vatrogastvu, da polaze dosta brojne vježbe, dolaze na teoretička predavanja, jednom riječju, stoje svaki čas u pripravi pohrliti na garište bez obzira na pogibao svoju i svoje obitelji. Ne spomenuti se danas požrtvornosti ovih marnih trudbenika, ne bi bilo na mjestu,

ni bi bilo opravdano. Zato, kad mi danas ističemo požrtvornost naših požarnika, nadamo se, da progovaramo ujedno iz duše naših uvidjanih gradjana, koji su vazda znali cijeniti rad vatrogasnoga društva. A sve će to još većma opravdati, što smo se nešto opširnije bavili najbližim jubilejom ovoga društva.

U današnje doba egoizma vatrogasna su društva na našem socijalnom horizontu svijetao pojav, topli svjetionik nescibične radinosti i ljubavi, čije su zrake namijenjene svakomu bez razlike, koga zadesi požarna nesreća. — Revno i valjano vatrogasno društvo služi na ures mjestu, na ponos općine, a na veliku blagodat općinara. Požrtvornost je ugalni kamen, na kome se osnivaju vatrogasne čete i tko ove ne osjeća u svome srcu, bolje da se i ne hvata za požarničko orudje.

U našoj domovini još uvijek slabo napreduje vatrogastvo, jer mu se općeno premalo posvećuje pažnje. Drugi su narodi već daleko pred nama. Tamo se za uzdržavanje požarničkih društava pridonose velike novčane žrtve, a požarnici premda plaćeni ljudi uživaju najveće štovanje i u najširim slojevima pučanstva. Nije dugo, što smo u našem listu donijeli požarne štete u našoj domovini. Te brojke rječito pokazuju, kako bi se osnivanjem vatrogasnih društava u domovini valjalo intenzivnije pozabaviti. Trebalo bi i gasnika (vatrogasnoga zakona), koji bi tačno uređivao odnošaje i prilike požarničkih društava, a odredljivao i prisilno osnivanje, gdje se ne bi moglo društvo od svoje volje da utemelji. Osiguravajući zavodi, koji crpe iz naroda krasan dohodak, morali bi stanoviti postotak davati u u vatrogasne svrhe. Tako to biva u Austriji, pa tamošnja vatrogasna društva dobijaju lijepe potpore, od kojih naručuju svoja gasila. Na taki bi se način i kod nas unaprijedilo vatrogastvo. — Vatrogasna su društva krepka potpora narodnoga gospodarstva, jer štite i brane ljudsku imovinu i narodno blagostanje. Dužnost je i općina, da pomažu vatrogasna društva, jer što čine za njih, čine samo za svoje općinare. Ali je potreban i međusobni sklad između općinstva i vatrogasnoga društva, a do toga sporazumka stoji i

oduševljenje i prava volja u redovima vatrogasaca. Jer, gdje se među vatrogasce uvlači nezadovoljstvo ili se napada na njihov požrtvovan i besplatan rad, tu mora i najjača volja da malakše. Ta napokon i vatrogasci su ljudi. . .

Imajući sve to na umu, mi na osvitlu ove petnaestgodišnjice želimo, da naše vatrogasno društvo sve većna napreduje i da utrton stazom revnosti i nadalje kroči, a želimo i to, da bude vazda nužne harmonije, toplih veza i prijateljskih odnosa između ovoga društva i našega općinstva, pa da ovaj sklad ne bude nikad i ničim pomućen. Čestitajući onim našim odlikovanim vatrogascima, koji već od osnutka društvenoga ulažu svoje sile oko njegova napretka i stoje u službi humaniteta, pozdravljamo usrdno i ostale njihove sadruge, pa svima zajedno u oči njihova jubileja kličemo srdačni „Pomoz' Bog!“

Domće vijesti.

Petnaestgodišnjica. Red za proslavu petnaestgodišnjice vatrogasnoga društva, koja će se obaviti 4. o. mj. utvrđen je ovako: U 6 sati u jutro prisustvuje vatrogasna četa k svečanosti misli, a zatim zavjetnoj florijanskoj procesiji. Poslije ophoda razdjeljenje srebrnih službovnik kolajna na Trgu Leopolda Salvatora. Odlikovanim će progovoriti društveni zapovjednik. U pol 11 sati bit će godišnja skupština, a poslije podne društvena zabava u gostionici „Kraljici prirode“ u Anin-perivoju — Srebrne kolajne za 15-godišnju revnu službu dobit će ovi vatrogasci: podvojskova Lesec Gjuro, tajnik Lang Milan, vodje Noršić Mijo i Melinščak Marcel, rojnici Vučetić-Zajec Antun i Medved Franjo, penjači Marvar Antun i Koštrman Imbro, štrcari Jurčić Ivan i Krušec Franjo i čuvar Sutej Petar. Kolajne, koje podjeljuje Hrv.-slav. vatrogasna zajednica na temelju posebnih pravila potvrđenih po zem. vladi, već su prispjele, a društvo plaća za svaki komad odredhinu od 6 K.

Samobor za Strossmayera. Naknadno bilježimo, da su kod pogreba velikoga mecene prisustvovali iz Samobora još i ova gg.: Aleksa

„Zagrabiensia“.)

Skočili smo posve nenadano iz poklada u proljeće! Još leže konfeti na liličkom asfaltu, već se javljaju laste, još se kod staretinara vidi po koji taj otrcani, vinom natopijeni domino, još se i pravo ne zna, kome se je smilovao ovih poklada blagodariti bog Himen, a novčani zavodi sazvaše već svoje proljetne glavne skupštine, dioničari odnesoše dividendu, dječica zaigraše prvu svoju „špekulaciju“, a vojnički trubljači i bubnjari neumorno izvode svoje proljetne simfonije na savskim ledinama. Još dan dva i božje će dobro sunce zataknuti svoje zlatne šiljke u jedna naša pleća tolikom silom, te će nas oblijati pravi pravcati ljetni znoj. To je kod nas Hrvata stara neprilika. Nigda nema kod nas mirna prijelaza, nigda zlatne sredine. Tek što se je proljeće javilo, eto za dan dva ljetne sparine. Kod nas se i zbilja svagdje sastaju ekstremi. Oledajte u socijalni život, zagledajte u literaturu, promotrite malo politiku, — ne pardon — tu se ne može reći da nema zlatne sredine, tu ima toliko zlatnih sredina, da će slijedeće saborske periode gospoda izaslanici naroda morati urediti kape perjanicama najrazličitijih boja sunčane duge — sve od tužne tamnosjubičaste do bijesne cr-

vene. — Medjutim „Bože nas očuvaj politike, svih drugih neprilika čuvat ćemo se sami“, rekao je jednom neki mirni čovjek pijuci pivo, dok su drugi govorili o politici. Poklade nam nijesu donijele ništa novo „in politicis“ — ali zato ipak mnogo na kulturnom polju. Ne ću da spominjem reforme oko činovničkih plaća, novu artiljerijsku vojarnu, konjske mesnice, novoga lord majora i koješto dobro i spasonosno, što smo za dugih poklada primili.

Spomenut ću samo jednu veliku tečevinu prošlih dana, koja će biti na ponos glavnoga grada, na utjehu mnogim tek nedavno oženjenim muževima, na korist mladim gospodjama, a na radost mnogim željucima. Velika zabava, koja se davala negdje u mjesecu veljači, osigurala je napokon — kako iz vrlo pouzdana vrela doznajemo — ustrojjenje „visoke škole za kuharice“. Pomislit će gdješto, da je to tek onako od šale rečeno. Ova nova velika institucija — zovemo je tako ne sa gledišta kuhinarskog ili gurmanskoga — već sa opće kulturnoga i sanitarnoga — ova dakle institucija pristat će sjajno u blistavi niz nekkih naših novih kulturnih tečevina. Nema sumnje, a dobro smo informirani, da će se za neko vrijeme (dok ne stane na svoje vlastite noge) ta nova škola organizovati po primjeru sličnih tu- i inozemnih zavoda, — te da će se pripojiti jednom od naših viših učilišta. Ovo što sada iznosimo,

valja reći, dobili smo malom indiskrecijom mjero-davnih faktora. Kako je tečaj za financijske stražare i oružnike priklopljen uz pravo- i državoslovni fakultet, tečaj za gradjevne pomoćnike uz mudroslovni fakultet, tako će kuharski tečaj biti priklopljen uz kemijski laboratorij i botanički vrt (i to samo dotle, dok nemamo poliklinike i medicinskoga fakulteta). Osnova je već potpuno izradjena, a red predavanja objavit će se za koji dan. Puštajući s vida opće odredbe o polasku, o naukovini, o upisu, o dobavi i kakvoći materijala, o konsumu preparata, donosimo ovdje kratak izvadak iz reda predavanja:

Jav. red. prof. Dragica Kregar: O teoriji kuharstva (De theoria culinari). — O kobasicama uopće (Farcimina generaliter explicabuntur). — J. izv. pr. Francek Zemljak: O gulašu u opće, a napose o vinskome (Demonstrabitur praeparatio „gulaši“ generaliter, et de eodem in vino cocto). — Historija hrvatskoga kuharstva s osobitim obzirom na Mandalicu. (Historia culinaria croatica sec. XIX. et de eiusdem Mandalicae methodo speciali). — J. red. p. Ivan Breithut: O relaciji Frankfurtera prema sevetskom Einšpeneru. (De differentiatione farciminum solitariorum Francofurtorum, deque eorum ex villa Omnium sanctorum). — Sistematika šalata (De systematica herbarum oleo et aceto praeparandarum). — Jav. red. p. Vaclav Hájek: Sferička teorija knedla

* Od prijatelja, uglednoga književnika iz Zagreba. Ur.

Padarčić, um. župnik, a u ime obrtničko-radničkoga društva „Napredak“ Franjo Golešić i Stjepan Fresl.

Za Strossmayerov spomenik sakupljeno je kod zdravice domovini među članovima društva „Saletti“ K 12.—

Za dvojicu pogorjelaca, koji su stradali od požara 14. o. mj., primili smo od g. Antuna Hercega 22 K. 50 fil. Od ove svote sakupljeno je u veselom društvu kod gosp. Fresla K 410, a članovi su bratovštine sv. Filipa i Jakoba darovali K 1840.

Vjenčanja. 26. travnja vjenčala se u Zagrebu gdjica. Thea Jelenčić, kćerka g. Vilima Jelenčića, c. i kr. četnika i zapovjednika ovdješnjih topničkih baterija, s gosp. Pavlom Huberom, perovodjom kr. financijskoga ravnateljstva u Zagrebu. — G. Krešimir Derencin, ljekarnik u Koprivnici, vjenčao se ovdje 30. travnja s gdjicom. Alicom Jurčić, kćerkom našeg sugradjana i trgovca g. Fileusa Jurčića. Bilo sretno!

Odlični gosti. U Samobor su prispjeli na ljetovanje gg. Ernest pl. Dohnanyi, skladatelj i jedan od prvih virtuozna na klaviru, Jan Brandt Bais, skladatelj i organist svjetskoga glasa i Dr. Heindl, književnik i odvjetnik iz Beča. Ovdje će raditi na novoj velikoj operi, za koju će Dr. Heindl napisati libretto. G. Jan Brandt Bais ljetovao je i prošavše godine u Samoboru. Boravljenje ove gg. kod nas, ima se pripisati prijateljskim vezama gosp. Roberta Viznera-Livadića, koji je — kako je poznato — i sam glazbeno obrazovan, te je oduševljen ljubitelj glazbenoga umijeća. — Odlični se stranci ne mogu dosta nahvaliti ljepote Samobora i njegove okoline.

„Riječ obrtnicima“. Naš članak pod ovim natpisom, što smo ga donijeli u 6. broju, preštampano je u posljednjem svome broju „Napredni obrtnik“ strukovni organ maloobrnitičkoga staleža, koji izlazi od ove godine u Sisku, a o kojem smo već i mi opširnije progovorili.

Družbine olovke. Malena je to stvarca, ali „od malena velikim postaje“. Naša vele zaslužna „družba Sv. Ćirila i Metoda za Istru“, koja imade da se bori sa tolikim materijalnim poteškoćama i da može bar donekle udovoljiti svojoj teškoj zadaći našla je evo novo vrelo prihoda, koje će joj zajamčiti lijep godišnji dohodak. — Opet je na nama sveta zadaća, da ju i u tom pothvatu što izdašnije podupremo. — Ne traže se time velike novčane žrtve, nego samo to, da svaka Hrvatica, svaki Hrvat, dade prednost „družbinoj olovki“ pred kojekakvim lošim tuđinskim, da se svatko služi sebi i našoj istarskoj družbi na korist isključivo ovim olovkama. — Napose ne bi smjelo biti širom naših hrvatskih zemalja grada i sela, te rodoljubnog trgovca novčanog zavoda i škole, gdje se ne bi upotrebljavale „družbine olovke“. — Ove olovke izradjuje češka tvornica „Národní podnik“ u Pragu, a dobivaju se u svakoj knjižari i papirnici za cijenu od 2, 4 i 8 filira. — Družba je povjerila glavno zastupstvo za prodaju na veliko gosp. Milanu Suchánku u Zagrebu za sve jugoslavenske zemlje.

Proslava 1. svibnja. Kako nam je došao kazivati jedan od naše garde g. Britvec, danas

se navršuje ravno šezdeset godina, što je glazba prvi put naviještala samoborskim ulicama 1. svibnja. To se zbililo na prijedlog pok. Šmidhena. Na kraju Starogradske ulice načinili su tom zgodom čitav slavoluk, okičen lišćem i vrpčama a s natpisom sa obje strane: „k zvirališću majuškomu“. Glazba je tada (1. svibnja 1845.) imala 12 članova.

Velika poplava Gradne. Ugledan gradjanin ustupio nam je ovu bilješku: Starac Tkalčić Juro pripovijedao mi je po kazivanju pok. svoje babe Ane Vuković, da je godine 1796. bila silna poplava Gradne, koja po opisu daleko natkriljuje onu od prošavše godine. Voda je tada stajala na trgu na hvat visoko, a kako je bila jaka svjedoči i to, što je donijela na trg jednu kravu, koja se ondje jedva zaustavila.

Požar. 14. o. mj. porodila se vatra u Gornjem kraju, te su tom zgodom izgorjeli krovovi kuća Antuna Regovića i Franje Kosića. Vatrogasci su ugušili i lokalizovali vatru. Spomenuti nam je ovom zgodom gdjicu. Katicu Poreden, koja je marljivo donosila vodu na garište. Tako se ona već kod više požara istakla svojom požrtvovnošću.

Kongres obrtnika. U Zagrebu se nedavno održavala konferencija obrtničkih izaslanika iz Zagreba, Siska i Varaždina i vijećala o kongresu obrtnika, koji će se baviti svim pitanjima, koja se tiču malo-obrtnika. Prisustvovali su i tajnici obrt. zborova i trg. komore. Odlučeno je skupiti sve gradivo za kongres. U to će ime putovati po Hrvatskoj urednik „Naprednog obrtnika“ iz Siska. Kongres će biti sazvan za obrtnike iz svih hrv. zemalja. Materijal će izraditi posebno obrtničko povjerenstvo.

Tvornica štapova u Bregani. Kako donajemo, stupila je tvornica štapova u Bregani u kartel s ostalim tvornicama štapova u Austriji i u Ugarskoj. U kartelu se nalazi 6 tvornica.

Jedan prijedlog. Umoljeni smo, da priopćimo ove retke: Poznato je, kako su 14. proš. mj. stradali naši pogorjelci u Gornjem kraju. Bilo bi lijepo, kad bi se za ove nevoljnike pobrinulo i naše trg. zastupstvo, pa im dalo dograditi ono, što je izgorjelo. Tomu se ne bi jamačno protivio nijedan posjednik, makar se u to ime i namet raspiše. Jer dok se namet plaća i za ono, što je nepotrebno i što nije po volji općinarima, ovdje bi bilo po srijedi čovjekoljublje. Mi svi lako bismo jednom pomogli. — Juro Jurčić.

Samoborska željeznica. Od danas počinje na našoj željeznici ljetni vozni red. Po ovome kreću vlakovi iz Samobora u Zagreb u 5 i 8 sati u jutro u 1 sat poslije podne i u 8 sati 30 čas. u večer: iz Zagreba u Samobor u 6 sati 30 čas. i 11 s. 30 č. prije podne, 2 s. 40 č. i 7 s. poslije podne. Nedjeljom i blagdanima polazi iz Samobora još jedan vlak u 5 s. 30 č. poslije podne i u 10 s. u večer, a iz Zagreba u Samobor u 2 s. 10 č. poslije podne i u 10 s. 05 č. u večer.

Godišnji sajam, koji se održao 21. proš. mj. bio je dobro posjećen. Došlo je i kupaca iz susjedne Kranjske i Štajerske. Na sajam je dočeterano 997 komada rogatoga blaga i 336 kom.

svinja. — Toga se dana našlo na sajmu i dugoprstića. Policija je uapsila tatsku družbu od 6 članova, te ju je predala kot. sudu.

Oštećivanje javnih nasada. Opet smo čuli više tužbi radi oštećivanja drveća i drugih nasada, koji imadu služiti za ures mjesta. I klupe da su na više mjesta porazbacane i polupane. Ljudi, koji se hotimice daju na ovakova djela, ne pokazuju nikakve odgoje, već jedino opako srce i iskvarenu dušu. Naša bi policija trebala sve učiniti da udje u trag štetočincima ove vrste, i da ih jednom za svagda nauči pameti. I do općinstva je, da prijavi svakoga, za koga dozna, da počinja kvar na javnom dobru. Za uredjenje šetališta i za klupe troši se svake godine znatan novac, a bude li ovaki vandalizam dalje gospodovao, onda je doista šteta za svak izdatak u tom pogledu.

Skupštinski izgredi u Samoboru. Kako je poznato proglašena je 31. listopada proš. god. osuda proti samoborskim skupštinskim optuženicima, te je većina bila osuđena u smislu optužnice. Proti ovoj osudi prijavili su kako zastupnik javne optužbe tako i branitelji osuđenih zaobu ništovnu i priziv na kr. stol sedmorice. Sada se javlja, da je ovaj potonji sud potvrdio u cijelosti osudu prvoga suda.

Kradje. U noći od 26. o. mj. ukradeno je trgovcu g. Levičaru više komada lanaca, užeta, velika pila, i gunj i 1 ponjava za pokrivanje teretnih kola. Svi su se ovi predmeti nalazili u dvorištu oštećenikovu. — Drugu noć ukrao je dosele nepoznati zlikovac više komada odijela kancelistu kot. suda g. Škrleu. Drzoviti tat odnio je prije g. Šošariću ljestvu, pa se po njoj uspeo u stan Franje Škrle. Potraga je u tečaju.

Iskaz vjenčanih: Šošarić Franjo, mlinar i Anastazija Krajačić-Šufalj.

Iskaz umrlih od 15. do 30. travnja: fr. Felician Frigelj, franjevac, 24 god., Samostan. — Josip Fritz, tesar, 37 god., Obrtnička ulica 11.

Prosvjeta.

J. J. Strossmayer. Društvo hrv. književnika izdalo je životopis velikoga biskupa, da tako počasti uspomenu muža, komu mora da Hrvatska zahvali sve svoje kulturne tekovine. Knjižica je pomno i vješto sastavljena, a čisti je prihod od njene prodaje odredjen za podignuće pokojnikova spomenika. — I Matija Vidimović, bivši biskupov ceremonijar, opisao je vrlo zanimljivo život slavnoga mecena za posljednjih 6 mjeseci. Obje ove knjižice — svaka stoji 20 fil. — trebala bi da nabavi svaka hrvatska kuća.

Tri lakrdije. Napisao A. Benešić. — Primili smo knjigu pod ovim natpisom, u kojoj se nalaze 3 izvorne lakrdije: Sobe br. 13, Pero Sapunica i Strah od kapi. Autor je bio kroz više godina predsjednik jednog pokrajinskog pjev. društva i imao prilike da vidi, kako je težak i malen izbor hrv. komada za diletantске predstave. To ga je i ponukalo, da napiše pomenute 3 igre, u koje je — kako sam kaže — nastojao uliti što više hrv. vedrog i veseloga duha, a u drugu

(Theoria spaerica cnedulorum). — Opća caseografija s osobitim obzirom na uporabu kvargla. (Caseographia universalis, cum appendice de consumptione quarglii olomucensis). — Praktične vježbe (Exercitationes practicae, quotidie 7—8 p. M). — J. izv. p. Mita Gostimirović: Kemijska analiza sangaliae. (Sangaliae analysis chemica). — O čevapčićima. (Demixtura carnina „čevapčić“ dicta, agitur). — J. izv. p. P. Matković: Ličko janje. (De agnelo licano tractatur). Turopoljski odojak. (De sectione suis pupilli de campo nobilium). — Remetski šinterpratl. (Pertractatio portionum porci, sub Jove frigido usti, eremitarum). — Pr. doc. I. Rabus: O višem značenju safalade i mortadele. — (De conceptione poetica safalatae et mortis Adelae). — O telećoj glavi. (De integratione capitis vitelli). — Pr. doc. * * *: O konjskom mesu. (De adaptatione equi calli culinaria). — Pr. doc. A. Zeitberger: O ljepoti stola. (Esthetica mensae parandae). — Seminar (Pratonis: De scientia cul. tent. mer. cap. X. explicabitur). — Pr. doc. mag. pharm. * * *: O probavi. (De oportunitate sodae bicarbonae et magnesiae ustae).

Kako se vidi, program je obilan, a nadamo se, da ne će uzmanjkati slušatelja. Samo se sobom

* * * Nepopunjeno.

razumije, da slušateljice, koje u novije vrijeme pokazuju toliko mara na svim fakultetima, u svim strukama, ne će ni ovdje uzmanjkati, e bi danas sjutra koristile pojedincu, obitelji, narodu svome a i čitavom čovječanstvu djelima svoga znanja. Quod potabile, edule, bene praeparatumque sit.

Vatrogasac.

Tiha večer, zimska večer
Trublja zdvojno piri,
Sa tornja se crkvenoga
Zvuk zvonova širi — —
Put nebasa stotinu se
Plamnih iskra diže,
S kolibice tamo bijedne
Krvav plamen liže — —

Iz kućica bježi ljudstvo
Bojni zvuk ga trza, —
Sram garišta hrabro, smjelo
Vatrogasac brza.
Zoran momak, hrabar junak
Znoj mu se čelo,
Rad hrabrosti i junaštva
Zna ga cijelo selo.

A kućica već u plamu
Kraj nje mnoštvo stalo,
Sve nariče: U kući je
Dijete zaostalo...
Dokora će vatra kuću
Zahvatit posvjema,
Pa tad jadnom siročetu
Više spasa nema — —

Al kad stigò vatrogasac
Sve mu mjesta daje,
Svak ga pozna: na glavi mu
Kaciga se sjaje.
A u duši siromakà
Zasja tračak nade:
Ko junaka neustrašna
Svako njega znade.

„Spasite nam našeg Milka!“
Kuka otac, mati,
„Spasite ga!“ kliče ljudstvo
„Bog će da vam plati...“
Kako on bi ovim suzom
Mogò da odoli?
I on sinka ima doma
Svim ga srcem voli.

ruku razveseliti one, koji nemaju prilike, da ih vide na daskama. — Cijena je knjizi 1 K 50 f. Novac se šalje na adresu: cand. phil. Julije Benešić, Zagreb, Medulićeva ul. 6.

Osvrt na 15 godišnji rad našega dobrov. vatrogasnoga društva.

Piše M. L.—g.

Lijepi naš Samobor ne može se potužiti, da nema dosta društava: ima ih — Bogu hvala — dosta i svakakvih, a ipak još prije petnaest godina nije imao jedno od najplemenitijih i najkorisnijih društava, nije imao svoga vatrogasnoga društva. Među ostalim samoborskim društvima ono je jedno od najmladijih. Da je tako, tomu se ima tražiti tumač u velikoj pripravnosti i požrtvornosti našega gradjanstva, koje je za svake požarne nesreće rado priskočilo svakomu u pomoć. Ali ni najveća pripravnost i dobra volja ne mogu učiniti prigodom požara ono, što može makar i mala ali valjano spremljena i u tu svrhu dobro uvježbana četa. Pa zato se i kraj priznate i hvale vrijedne one vrline našega gradjanstva ipak počela osjećati potreba vatrogasnoga društva. Prvi, koji pokrenuše lijepu ovu zamisao, te su takodjer neumorno nastojali, da se ona i izvede, bijahu sada već blage uspomene trgovišni načelnik Dragutin Švarić, a uza nj bar. Alnoh i Marko Bahovec. Nije to bio baš posve laki posao: bilo ih je, koji su radosno pozdravili prikazanu im namisao o osnutku vatrogasnoga društva; ali je dosta bilo i takvih, koji su odlučno poricali potrebu vatrogas. društva u Samoboru i to upravo zato, jer da je gradjanstvo samo dovoljno dokazalo veliku svoju pripravnost u gašenju kod svakoga dosadanjega požara. Zato se našlo i takovih, koji su otvoreno proricali društvu, — ako se uopće osnuje — veoma kratak vijek.

Medjutim ona tri vrlo pregaoca ne dadoše se ipak tim baš ni najmanje smesti i u svome preduzeću zaustaviti. Oni nastavili svoje rad požrtvorno, ne obazirući se kod toga ni na kakove prigovore. Još prije nego što se društvo konstitovalo, zaredaše bar. Alnoh i Marko Bahovec oko imućnijih gradjana, pa sakupiše lijep broj utemeljača. U isto vrijeme dao je načelnik Švarić sastaviti pravila i predložio ih na odobrenje vis. vladi.

Tako je bilo sve pripravljeno za valjani osnutak i konstitovanje, Cijm su bila pravila odobrena, sazvaio je načelnik Švarić gradjanstvo dne 2. ožujka 1890. u konstituirajuću skupštinu. Na toj skupštini upisalo se je preko 60 članova u vatrogasnu četv. Društvenim vojvodom izabran je gosp. Vjekoslav Obad, podvojvodom gosp. Gjurio Lesec, blagajnikom g. Marko Bahovec, tajnikom M. Lang, vježbateljem Stj. Šimec; odjelnim vodjama: za penjački odjel Fr. Kalb i K. Buzina, za štrcarski odjel Lesec i A. Dragar, a za čuvarski g. bar. Alnoh i I. Gollner, budući da je vojno-veteransko društvo dobrovoljno odlučilo da u potpunom broju pristupi u vatrogasno društvo i da u njemu obavlja službu čuvara. Za nadzirače štrca bijahu određeni gg. M. Melinščak, Vj. Regović, I. Budi i Gj. Jurčić.

Makar da je novi odbor pokročio već prilično utrdom stazom, ipak je imao u prvoj godini društvenoga opstanka pune ruke posla. Trebalo ga je što bolje organizovati i opskrbiti ga barem s najnužnijim vatrogasnim spravama i urediti spremište, u koju svrhu mu je općina ustupila na raspolaganje sušu u dvorištu trgov. vijećnice. U svemu tome nalazilo je društvo jaku potporu u trg. općine: ona mu je nabavila najpotrebnije sprave i uredila pokraj Gradne kraj Štigliceva mlina vježbalište podigavši na njemu penjački toranj. Žalibože bile su opć. financije slabe, pa se tako nije moglo ni kraj dobre volje nabaviti sve potrebno. Snabdjevši se tako s najnužnijim i razvrstavši sve izvršujuće članove u rojeve i odjele započelo se marljivo s vježbanjem. Lijepa odluka, da veteransko društvo obavlja službu čuvara, nije se mogla ispuniti, jer dotični članovi nijesu htjeli da dolaze na zakazane vatrogasne vježbe. Uslijed toga se morao iz kruga vatrogasaca ustrojiti čuvarski odjel. Da se izvršujući članovi što bolje upute u svoje dužnosti, u rukovanje s raznim spravama i dr., došao je na zamolbu odbora nekoliko puta ovamo vježbemeštar zagreb. vatr. društva g. Mirko Kolarić, koji im je u svem davao upute.

Početkom prve godine imalo je društvo osim 32 utemeljitelja i 40 podupirača do 80 izvršujućih članova. No pod godinom ih je nešto istupilo, 3 su isključena radi nekorektnoga vladanja, al ih je ipak još na koncu godine ostalo 58. Lijep je to bio broj, pa je za to i oprema momčadi zadavala odboru dosta brige. Društvena blagajna preslaba je bila, da opremi cijelu četv, zato se je na njezin račun nabavljalo svim članovima samo radno odijelo, a svečano odijelo morao si je nabaviti svaki sam. Časnici pak morali su si cijelo svoju opremu nabaviti na svoj trošak. Kod toga je društvo posredovalo kao jamac pojedincima, ako je to ustrebalo.

(Nastavit će se).

Gospodarstvo.

Za unapredjenje svinjogojstva. Kr. zem. vlada upravila je pod br. 27.309 na sve kr. županijske oblasti ovaj dopis od 10. travnja o. g.:

U svrhu promicanja svinjogojstva podjeljuje kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za unutarnje poslove, svinje mangalice, te crne berkširske i bijele srednje engleske pasmine, koje nabavlja iz čistokrvnih gojidba tih pasmina po svojim organima uz dolje označeni doprinos.

Svinje (obojege spola) navedenih pasmina, koje inače stoje po 1 K 60 do 2 K po 1 kg. žive vage, prepuštaju se po kr. zemaljskoj vladi u pravilu uz doprinos od 1 K 20 f. po kg. žive vage, što iznosi kod 8—10 mjeseci starih engleskih svinja oko 50—80 K, a kod mangalica oko 40 do 70 K po komadu. Rasplodu dorasle engleske svinje stoje oko 70—100 kruna, a mangalice 80—120 K. — Osim toga nosi kr. zemaljska vlada sa nabavom i transportom svinja skopčani trošak, ako to preuzimatelj moli.

U posve iznimnim slučajevima podjeljuje kr. zem. vlada svinje i uz niži doprinos.

Sredstva za nabavu svinja imadu općine osigurati u pravilu redovitim svojim proračunom,

ili rasporezom na vlasnike za pripust doraslih plotkinja.

U iznimnim slučajevima može se u svrhu nabave rasplodnih svinja za općine upotrebiti dotična općinska veterinarska zaklada. Ali svaki takav slučaj imade se smatrati iznimnim, te se imade posebno obrazložiti, a obrazloženju prikllopiti izvadak o stanju veterinarske zaklade dotične općine.

Općine (i ine korporacije) mogu za nabavu svinja namaknuti sredstva i tim načinom, da nabavni trošak namiri privatni gojitelj, kojemu općina kupljenu životinju daje u njegu. Ali općina saria mora jamčiti kr. zem. vladi, da će se dotična životinja u valjanom redu držati i da će služiti, ako je rasplodnjak, ne samo dotičnom privatniku, nego da će i ini gojitelji moći pripuštati svoje plotkinje k tomu rasplodnjaku.

Potreba na rasplodnim svinjama imade se po kotarima svrstati u poseban pregledan iskaz, u kojem moraju biti navedene općine ili zemljišne zajednice itd., koje svinje mole, nadalje broj i pasmina svinja, te visina doprinosa, što ga općina osigurava, uz naznaku kako općina kani sredstva namaknuti.

Odnosni zaključci općinskih zastupstva, zemljišnih zajednica itd. imadu se u svakom slučaju nabavi priložiti.

Da se potrebite životinje mogu za vremena kod njihovih gojitelja osigurati, upućuje se kr. županijska oblast, da u buduće svake godine do 15. siječnja predloži ovamo iskaze o potrebi svinja. Za tekuću godinu pako imadu se molbe za nabavu svinja predložiti što skorije. Svinje će se tada po redu, kako će postati raspoložive kod gojitelja, odnosnim općinarima šiljati.

Primjećuje se, da kod nabave engleskih svinja od dana narudžbe, pa dok iste otposlane budu, može proteći vrijeme od 6—8 mjeseci, a kod mangalica 10—12 mjeseci.

Narod našega kraja mnogo se bavi gojenjem svinja. Držimo zato, da će gornja ponuda naše vlade mnogima dobro doći, jer im daje priliku, da si jeftino nabaviti mognu najboljih čistokrvnih pasmina za rasplod. U koliko se možda pojedinci ne bi za ovu stvar sami zanimali, u toliko više bi trebalo da kod toga posreduju naše općine, a napose pak gospodarska podružnica. Da i mi sa svoje strane pokoristimo ovoj stvari, navest ćemo ovdje najglavnije značajke gore navedenih plemenitih svinjskih pasmina.

Mangalice imade kod nas i čiste i pomiješane pasmine. Od čiste pasmine bolja je manja vrsta, jer se već jednogodišnje svinjčice dade utoviti do 125 klg, a dvogodišnje i preko 200 klg. Lako se prehrane, jer nijesu prebirljive, a i na paši dobro uspijevaju. Tove se brzo, daju puno slanine a i meso im je njom prerašteno. Mast je plivka. Lako ju je prepoznati po kudravim četinama i stršćim ušesima.

Crna berkširska i bijela srednja jesu za naše krajeve najplemenitije engleske pasmine a napose preporučuju se za križanje s našom domaćom pasminom. Ove su svinje srednje veličine, lijepe bijele kože, makar da su četinke kod berkširske crne. Tijelo im je lijepo strojno, a počivana čvrstim nogama; obraslo je gustim četinama, pa lako podnosi zimu. I crna berkširska zgodna je za pašu, jer se lako uzgaja, a i tovi se brzo. Meso joj je veoma ukusno, a napose su butine fine i tečne. Crna berkširska pasmina preporučuje se za gojenje te i za rasplod tim više, jer vele, da ona kao i sve crne svinje odolijevaju svinjskoj koleri, a ni drugim bolestima nijesu toliko podvržene koliko sive i bijele svinje.

Za lanenu predionicu. Narodno - umjetni tkalac u Novskoj Ivan Ljubojević poziva u uskršnjem broju „Sisačkoga glasa“ sve naše gospodare diljem domovine, neka bi što više sadili lana i konoplje, pa onda zajedno ustrojili tvornicu i. zv. lanenu predionicu na đionice. Izdalo bi se n. pr. 10.000, svaka po 30 K, a to bi bilo sasvim dovoljno za ovakvu tvornicu. Na ovu je misao rečenoga tkalca potakla prilika, što milijuni našega novca odlaze za pamuk u Ameriku, a naš se lan i konoplja dadu tako fino isprest i ubijeliti, da se sav američki pamuk može da sakrije pred finom lanenom predjom po vrsoči i ljepoti. Stojnjaci i ubrusi, što se sjaju po dućanima i prostiru po grofoćakim stolovima jesu od — lana. Ljudi obično prigovaraju, da nemaju vremena za uredbu lana ili da ne znaju fino isprest i ubijeliti, no danas je moderna znanost i ove poteškoće riješila posebnim tvornicama. Doveze

Stavio je spužvu k ustam,
Ne promišlja mnogo,
U vatru je nasnuo —
Još je probit mogó.
I za časak eto majci
Sina živa vraća...
Ovako se dužnost sveta
Vatrogasna shvaća!

Nadošli su njegvi druzi
Spasli bližnje kuće,
Al o njegovom hrabrom činu
Olas najdalje puće.
I novine o tom pišu,
Pa se svatko divi...
S ponosom ga druzi zovu:
„Naš sokole sivi!“

Tih večer, zimski večer
Ledan vjetar piši,
Sa tornja se crkvenoga
Zvuk zvonova širi — —
Vrač je bio... ledan vjetar
Prodro mu do kosti...
I junaku do samrti,
Često i to dosti.

A kad svanu badnja večer
Večer sveta, čarna
Našla ga je u krevetu
Vatrogasca marna.
Plakala mu žena, dijete
Kraj zelena bora
Tješlo ih: „Sto Bog dade
To i biti mora.“ — —

Zalili ga dobri ljudi,
Zalili ga druzi,
Al u njegovom oku mutnom
Ne bje traga suzi.
Drtavom je rukom tiskó
Drugove na grudi
Tješlo ih: „Vrših dužnost, —
Gospod neka sudi!“ —

I bolest ga sahrvala
Jadnika poavjema,
Pa liječnici složno tvrde
Da mu spasa nema.
Blijedit su mu usta stala,
Tek još disat može,
Na samrti jošte šapće
Geslo: „Pomoz' Bože!“ —

Bogumil Toml.

se u njih surov lan, samo mu se oriljaju glavice. Strojevi gu stupaju, taru, grebenaju, bijele i najposlije opredu u svim debljinama. Lan se ubijeli kemičkim načinom. Osnutkom ovake tvornice u nas, ostao bi naš novac kod kuće, a laneno bi platno istisnulo pamuk, što dolazi iz tudjine za skupe novce. — Tko bi htio u dioničko društvo stupiti ili se bolje u stvar uputiti, neka se obrati na pomenutoga Ivana Ljubojevića u Novskoj.

Snuboka Ana.

Iz seoskog života piše Drago Gubarov.
(Svršetak).

V.

Bilo dva dana kasnije oko podneva baš, kad su blagovali kod Bijelićevih. A to kod Andrije čuo se veliki plač.

Umrta je valjda Ana — prestrašeno će Kata Bijelićeva, a žlica joj pade s ustiju. Probljedi kao krpa u licu.

Svi ostavili jelo i pohrili preko puta do Andrije. Tu nadju sve u velikom plaču. Svi se natrpali u sobu, pa kao drveni nit da bi se s mjesta maknuli, već se okupili oko mrtve Ane, što je ležala nauznanu na postelji. Svedjer joj ljubili ruke i lice i plakali nad njom. Kata razabra nepriliku. Ubrzo se sabere i stade miriti sve. A da ne ostane mrtvo tijelo tako neuredjeno na postelji, stade vaditi Anino čisto odijelo, opere ju, obuče, pokrije stol stolnjakom i uz pomoć drugih žena metnuli Anu na stol. Našla Kata i blagoslovljenu vodu, pa napunila čašu njome metnuta unutar smrekovu grančicu; a zatim potražila mali križ i metnula oboje to na podnožje mrtve Ane. Kad je i s tim gotovo, ogleda se naokolo, nešto je tražila.

Ajde — uhvati za rame neko momče, što se podurkavalo po kući — podji i javi gospodinu župniku, da je Ana umrla i umoli križevu. Jesi li razumio?

Jesam — odvrati momče.

Dobro, a ti sada skoči brzo, i da si ovdje brzo — reče Kata i mahnu rukom momčetu, kojega je za tinji čas nestalo iz sobice.

A ti — tiho šapnu Kata nekoj snaši — nadj crnu kokoš gdje god, da bude pripravna za pokop. Snaša pogleda kao u čudu Katu.

Što me gledaš tako ustrašeno? Hodi i potraži kokoš, ali mora biti crna, nijednog perca bijelog. Razumiješ li?

Da, da, ali gdje ću je naći. Tu kod nas nema nitko crne kokoši, a da ju ima tko drugdje to ne znam — iako se ispričavala snaša. Nekako kao da joj se nije račilo, da potraži kokoš crnu. To čule druge žene, pa se brzo jedna od njih ponudila.

Pustite ju samo. Ja znam za jednu crnu kokoš u mojem dvorištu. Donijet ću ju odmah ako hoćete.

Baš ti hvala — otpovrnu joj Kata. Podji brzo i donesi ju i dobit ćeš za nju novce, što tražiš. Žena si poravna rubac na glavi i pohiti niz brdo kući.

To mora biti — začu iznova Kata, kad je žena otišla, drugim divaniti. — Tako su radili naši stari, da kad umre žena gospodarica u kući, treba tad naći crnu koku, pa kad budu mrtvu dignuli, da ju nose, tad valja onaj čas žurno zarezati malco kokoši u vrat i onako polumrtvu valja baciti, da leprši po zemlji.

Da, da tako je — javila se niska ženica, neka izmedju grupe drugih žena što su bile ondje i slušale pozornu Katu. Mene je naučila moja majka, zašto se to radi i rekla da zato, jer da bi se inače duša povratila u njezino tijelo i da bi strašila po kući iza smrti, kad se ne bi priklala u čas kokoša crna, kad ju nose.

Ali, da se mora baciti odmah priklana za onima, koji dignu mrtvu — druga dodala.

Pa ću ja tako i učini ti kao uvrijedjena će Kata. Medjutu se razišle žene kućama; žene poškrupile mrtvu Anu najprije i uzdahnule pri tom; Bog te pomiluj! Kata ostade još čas i pripomogla Andriji, gdje je bilo potrebno. A kad mislila, da je sve u redu, pošla tad kući.

Tako otišla Ana k Bogu na račun — unilazeći u svoju kuću rekne Kata.

U kući sjedio Bijelić muž Katin za stolom, jeo je, a drugi se poredjali koje uz peć, a koje nešto dalje od stola. Paviša sjedio na stolcu, što no bio u kutu uz peć i podupro se jednom rukom o postelji. Šutio i gledao u pod. Čim je unišla Kata u sobu, prestane Bijelić jesti.

Jesi li vidila? — rekne ženi — pred par dana bila je zdrava, a danas je mrtva. Nije se

čuvala. Držala je, da je zdrava pa da ne može oboljeti i umrijeti.

E pa tko joj je kriv? Kata će

Sama reci iskreno — doda brže Bijelić. A tebi, tko će biti kriv Kato, kad se nahladiš? Eto u lakom si odijelu, letiš amo tamo, a vani ljuta zima. Pazi samo, da ti se ne dogodi ono što i Ani.

Nemoj tako opet govoriti. Zar ne vidiš, da nijesam imala na to kad misliti. Drugi put ću paziti — doda tiše Kata i odšulja se na polje da vrgne dvije tri cjepanice u peć, jer se vatra htjela u peći utrnuti.

Drugi put i opet drugi put, to čujem dan na dan i koliko ću puta još to čuti? — tiho brundao Bijelić i bubnjao nestrpljivo po stolu, podbočiv se o stol. A kad će taj drugi put biti, rado bih ipak i to čuo, možda nikad. Čeka nesećća moja, dok se ne prehladi, ali onda je kasno. Uh! prestane Bijelić bubnjati po stolu i okrene se spram prozora u noć i nastavi — sve su ti žene jednake. Ne misle upravo ništa, ma ni za lijk samo. Nešto joj puhne u glavu i tad sve radi samo ne će da se pričuva. A zar nije bila takova Ana, Bog joj dao duši lako? Ma na vlas taka. Njoj se motalo po glavi koješta i kako će što brže kući doći i kako će javiti, uspjeh svojili uprosa. A što se trebalo na vrat na nos žuriti, jedan sat prije ili poslije saznati, jednako bi znali. Ali da, u mahnitaju svojem zaboravila, da se zagrne u što, i gle radi ludosti svoje zaglavila. I moja tako luduje, skače bez svega po vani kao da je ljeto a ne zima. Pa da nijesu lude te naše žene? Ma jesu, — tako psovao Bijelić ženu svoju, brundao tiho preda se gledeći, i vrteći se svedjer nemirno na stolcu.

VI.

Prošlo otada koji mjesec dana. Mara već tad bila udata. Živjela je u svojoj kući srećna uza svoga Pavišu. A Paviša je bio u istini dobar muž onakav naime, kakav se može samo poželjeti. Srećna ona ura, kad se takvo dvoje uzme tuj je život dobitak i blagoslov. A gdje je zadovoljstvo, gdje je mir, ondje je blagoslov božji, ondje su zemaljski dani pravi raj. Sve to osjeća Mara, njoj je danas lijepo i dobro, bolje si poželjeti ne može. Pa još i tu sreću ima, što nema nitko drugi do nje. Paviša ju prvi zaprosio, prvi ju dobio i gle taj prvi njezin prosac a sad muž donio joj sreću, a druge tražile i izbirale pa najposlije izbirak naše. Drugi su tražili novce a Paviša samo dobru i poštnu ženu. Druge su gledale samo nato da ne ostanu djevojke i nastojale da se udadu za koga god, a Mara je tražila poštnog i vrijednog muža. I Bog joj dao te se ispunile želje njihove, našli se eto po volji i po srcu.

Ali uza sve to kad se smisli na pokojnu Anu, kanu joj suze zahvalnice a tiha molitvica diže se iz grudi njezinih k Bogu i nehotice uzdahne: Bog te pomiluj Ano. Ta zar nije Ana baš ona, glavna bila da je našla svoju sreću. I Mara zaplače, a miso joj prenese i kući, gdje leži mrtva Ana. Pred kućom stoji pripravan svećenik, da pjeva, a u kući ozvanjaju teški udarci kladi. Zabili je u lijes. A sad slušaj, plaču i nariču žene. Donesli lijes na kola, u koja su upregnuti bili volovi. Za čas poškrupio blagoslovljenom vodom lijes i pjevao tužno, žalosno, da će ti srce puknuti. Naokolo skupile se oko svećenika žene i prigrušeno jecale. Medju zadnjima stoji Bijelića Kata, sve nešto skriva. Drži u lijevoj nešto živa, kokoš, što li, crna je, a u desnoj ispod pragače oštar nož. Eto već škropi svećenik lijes. Žene se uskomešale i gledaju i durkaju se u Katu. Adje reži, dižu — čuo se tihi šapal. Maknula se kola i seljak učinio križ s bičem po zemlji pred volovima. Kata zareže u vrat crne kokoše i baci je iza kola na dvorište. Koka se bacala amo tamo. Svećenik ne opazi toga, bio već poodmako te pjevao dalje. Pred njim nosila četvorica križevu, a iza njega gonio seljak volove jednako s bičem mašući po zraku. Iza lijesa stupale žene, držale su svijeće još sveudilj ovlaženih očiju. Cijela ta povorka kretala je dalje cestom do groblja, dok se nije izgubila iz vida.

Ah, Bog te pomiluj prošapta Mara, suze joj polete i nehotice iz očiju pa kao da se nehotice probudila iza sna uzdahnula.

Što plačeš i uzdišeš Maro? upita Paviša ženu unilazeć u sobu.

Ništa, upravo sjela sam se na pokojnu Anu. Pa zar si morala plakati: opet će Paviša.

Ma što ću jedna, kad se ne mogu uspregnuti od suza i ganuća, kad pomislim na onu, koja mi donesla sreću.

Zahvalimo zato Bogu Maro. I u što si dobila mene i ja dobio tebe, jer dobar muž i dobra žena dar su Božji. Ali pri tom se pomolimo i za onu, što je učinila, te se nas dvoje uznesmo. To reče i izidje na dvorište uzev pilu, a Mara ostala u sobi, sjela se uz prozor i gledala prema zapadnoj strani.

U to se spuštala zimska večer na zemlju. Na nebu blistala tamo više prema zapadu večernjica i spuštala se lagano iza gora, a na istoku dizao se bijeli mjesec. Još malo pa će luna zaploviti nebom i napuniti čarobnim sjajem doline i bregove.

Lijep, moderan stan

iznajmljuje se na Trgu Leopolda Salvatora. Stan se nalazi u II. katu, a sastoji od 4 sobe, vodo-voda i nuzgrednih prostorija.

Poblizhe kod uprave „Samoborskoga lista“.

Objava.

Čast mi je p. n. općinstvu kao i časnoj gospodi svećenicima i svim mojim cijenjenim mušterijama obznaniti, da će moja

medicarna i voštarna

biti od 2. svibnja o. g.

u Starogradskoj ulici br. 21.

u Samoboru,

pa se preporučujem za dalnje njihove narudžbe uz obećanje, da ću ih brzom, točnom i solidnom podvorbom uvijek nastojati da poslužim.

Na skladištu uvijek svježi medeni kolačići, čisti pčelinji med i voštanice, počevši od najjednostavnije do najfinije vrste, za što pružam svako jamstvo.

Bilježim veleštovanjem

**S. Lamot, medicar
U SAMOBORU.**

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom

Apatovačka kiselica

Naravna alkaličkomuriatična litijaka kiselica. Nagradjena sa 15 zlatnih kolajna.

Glasovito sredstvo kod svih bolesti probavnih organa i grkljana, proti ulozima i reumi kod želučadnog, plućnog, crijevnog i svih drugih katara, proti hemoroidah, kod boli bregu, mjehura, kamenca, šećerne bolesti zrnatih i nateklih jetara. Prokušano, izvrsno i nenatkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Najbolje stolno piće. Ljekovita voda.

Upraviteljstvo vrela apatovačke kiselice,

ZAGREB, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodijarrestauracijama i gostionama.

Daje se u zakup

na Budinjaku u Žumberku: **kuća**, koja sastoji od 3 sobe, predsoblja, kuhinje i 2 pivnice; zatim pod, štala, kolarniča, sjenik i komora.

Sve je smješteno na vrlo prometnom mjestu kraj ceste, koja vodi u općinu Kalje i u Jasku; zgodan položaj za krčmara, trgovca mješovite robe ili kakova obrtnika: stolara, krojača, postolara, bačvara, tesara i t. d.

Ima još i 7 rali zemljišta, koje se može izdati cijelo ili neki dio.

Tko bi htio to uzeti, neka pošalje svoju adresu upravi „Samoborskoga lista“.